

HET AANTAL ARTSEN IN DUITSCHLAND blijft wel toenemen, doch in de laatste jaren in geringere mate dan de bevolking. Het bedraagt nu 31000 of 51 op de 100.000 inwoners. Te Berlijn waren in 1901 op de 100 artsen 18.2 specialisten; in 1906 reeds 30.1. Te München, Dresden en Frankfort a. M. was deze verhouding in 1901 resp. 19.7, 39.7 en 36.3 per 100, en in 1906 resp. 39.2, 44.9 en 43. De meesten dezer specialisten wijden zich aan „das ewig weibliche” (*Allg. med. Centralz.*).

HET LEIPZIGER VERBAND EN DESCHEEPSARTSEN. — Het Leipziger Verband heeft met den „Norddeutschen Lloyd” en de Hamburg-Amerika-lijn overeenkomsten gesloten, die zeer ten voordeele van de scheepsartsen strekken. De Hamburg-Amerika-lijn heeft de overige reederijen te Hamburg bovendien uitgenoodigd, haar voorbeeld te volgen. Wie scheepsarts wenscht te worden, moet zich voortaan tot het „Leipziger Verband” wenden. De rang en woning van den scheepsarts is die van 1sten officier. Het maandgeld bedraagt voor de groote vaart 150—300 Mk., voor de kustvaart 250—350 Mk., bovendien 2 Mk. per dag voor wijn enz. (*Münch. med. Wochenschr.*).

GEBREK AAN ASSISTENTEN. — Waarschijnlijk door de verlenging van den studietijd met het „praktische jaar” wordt het in Duitschland hoe langer hoe moeilijker om assistenten voor de gasthuizen te krijgen. De grootere toevloed van patiënten naar de gasthuizen maakt bovendien een grooter aantal assistenten noodzakelijk. Ook met verhooging der jaarwedde tot 1500 Mk. heeft men aan het gemeentelijke ziekenhuis te Schöneberg niet genoeg assistenten kunnen krijgen. Nu zullen de volentair-artsen 50 Mk. per maand en kost en inwoning krijgen, terwijl hun belooning vroeger bestond in een tweede ontbijt! (*Allg. med. Centralz.*).

OMKOOPING EN COMMISSIELOON. — Den 1sten Januari is in Engeland de „Prevention of Corruption-Act” in werking getreden, waardoor ieder strafbaar wordt, die tot schade van derden omkooploon aanneemt. Het aanbieden of aannemen van provisie voor de aanbeveling van patiënten, het geven van fooien tot dat doel aan hôtelpersoneel, het Fransche euvel der dichotomie, vallen onder deze wet. *The Brit. med. Journ.* spoort de artsen aan, circulaires van instrumentmakers, wijn- en bierfabrikanten, badplaatsen en sanatoria, die aan geneeskundigen procenten aanbieden, over te leveren aan het gerecht. PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE AETIOLOGISCHE DIAGNOSTIEK VAN TYPHUS EN PARATYPHUS.

Aan Dr. J. J. VAN LOGHEM.

Geachte Collega.

Als aanvulling van uw verhandeling „De aetiologische diagnostiek van typhus en paratyphus” neem ik de vrijheid U het volgende mede te deelen, wat betreft het voorkomen van paratyphus in Nederland.

Behalve de door KAYSER en mij beschreven gevallen (in 1902) kwam in 1903 een nog grooter aantal van dergelijke gevallen te Eibergen voor, terwijl ook

in andere plaatsen in den Achterhoek soortgelijke gevallen werden waargenomen. Datgene, wat mij voor den praktiseerenden arts van waarde leek, werd door mij gepubliceerd in het *Medisch Weekblad voor Noord- en Zuid-Nederland* 1 en 8 Oct. 1904. De details betreffende de bacteriologische diagnostiek zijn niet gepubliceerd.

In 1903 werd bij twee patiënten (de eenigen, bij wie ik dit onderzoek verrichtte) de bacil gekweekt uit bloed, verkregen door venaesectie; 10 cM³ bloed leverden 8 à 10 kolonies. Eenmaal werd de bacil gekweekt uit faeces door middel van carbolgelatinebodems. Overigens werd de reactie van WIDAL beproefd met het bloed van 32 patiënten (microsc. controle; suspensie van jonge agarculturen in physiologische keukenzoutoplossing); de bac. paratyphi B. (ook de uit bloed gekweekte) agglutineerde steeds bij verdunningen boven 1:100, terwijl de agglutinatieproeven met bac. typhi en paratyphi A. negatief uitvielen (in verdunningen beneden 1:30 werd een enkele maal de agglutinatie verkregen van bac. typhi, maar nimmer van bac. paratyphi A).

In 1904 werd door mij gewezen op het belang van het voorkomen van paratyphus en zijn herkenning door bact. diagnostiek. Ik schreef:

Het veelvuldig voorkomen van den paratyphusbacil en zijn identiteit met den bacil van GAERTNER, de pathogeniteit voor mensch en dier (rond en muis; KLIMENKO voegde er in 1906 den hond aan toe) doen aan dezen bacil een groote sociale beteekenis toekomen, zoodat een onderzoek naar het voorkomen en de verspreidingswijze een niet te verwerpen eisch is, terwijl het ons voorkomt, dat de ziekte zelf een plaats behoort in te nemen in art. 1 van de wet tot voorziening tegen besmettelijke ziekten.

„Aanzien doet gedenken”.

Wie, als ik, in de praktijk (in 1903 was de mortaliteit 4,5 pCt) deze ziekte met haar raadselachtige epidemiologie heeft waargenomen, zal moeten erkennen, dat in dit opzicht nog veel te wenschen overblijft.

Met coll. groeten

Uw Dw.

F. DE FEYFER.

Leiden, 20 Januari 1907.

BERICHTEN.

BUITENLAND

BERLIJN. — Biologische vereeniging. Een nieuwe „freie Vereinigung biologisch denkender Aerzte” heeft zich onder de leiding van den patholoog BACHMANN te Berlijn gevormd. Zij meent dat de ziektekunde onder den invloed der bacteriologie en der pathologische anatomie in onzen tijd niet voldoende van een algemeen biologisch oogpunt wordt bestudeerd. BACHMANN en ESCH (te Bendorf) zullen aan belangstellenden de bibliographie toezenden van wat er verschijnt in de door hen voorgestane richting (*Allg. med. Centralz.*).

— **Appendicitis.** De Berliner med. Gesellschaft heeft een commissie benoemd, die onder de artsen van Groot-Berlijn over 1907 statistische gegevens zal verzamelen omtrent het voorkomen, de pathologie, de therapie en